

स्मार्ट शेतकरी, स्मार्ट शेती

शिवार

संत्रावर्गीय फळ

काळजीपूर्वक तोडणी अन् हाताळणी !

ਪੱਕਿੰਗਹਾਊਸਮਧੀਲ ਨਿਯੋਜਨ

- **अहरितीकरण :** फळाचे हरित रंगद्रव्य (कलेरोफिल) कमी करून आकर्षक नारिंगी रंग विकसित करण्यासाठी अहरितीकरण केले जाते. ही प्रक्रिया अत्यावश्यक असेल तरच करावी. चांगल्या रंगाच्या फळांची तोडणी केल्यास अहरितीकरणाची आवश्यकता नसते. अहरितीकरणामुळे फळे जास्त काळ टिकून राहतात. यासाठी जास्त आर्द्रता (९० ते ९५ टक्के), योग्य तापमान (२५-२७ अंश सेल्सिस) आणि इथिलीन वायूची योग्य मात्रा (५ ते १० पीपीएम) असणे आवश्यक आहे. अहरितीकरण ४८ तासापेक्षा जास्त वेळ करू नये. फळे तोडणीपूर्वी १५ दिवसांच्या अंतराने काबैन्डाडिम २ ग्रॅम प्रतिलिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. अहरितीकरण करण्यापूर्वी २ ग्रॅम काबैन्डाडिम प्रतिलिटर पाण्यात मिसळून त्यात फळे बुडवून छ्यावीत. यामुळे साठवणुकीदरम्यान देठाच्या बाजूने होणारी कूज कमी होते. फळे शीतगुहामध्ये १ ते २ महिने साठवून नंतर विक्री करावीची असल्यास, अहरितीकरणाची आवश्यकता नसते. शीतगुहाताली साठवणुकीदरम्यान फळांना नैसर्गिक नारिंगी रंग येते.
 - **स्वच्छता :** प्रतवारी यंत्राच्या पृष्ठ्यावरून जाणारी ओवेंडघोबड आकाराची, मोठ्या ठेठाची, अपरिपक्व, अतिपिपक्व, पोला, खरचटलेली, हिरव्या रंगाची, कीड, रोगग्रस्त आणि जास्त लहान, मोठी फळे काढून टाकावीत. फळे स्वच्छ धुक्कन घ्यावीत. फळे स्वच्छ करण्याच्या यंत्राचे ब्रेश कलोरिनने (१०००पीपीएम) ओले करावेत. फळांवर मेणाची प्रक्रिया करण्यापूर्वी फळांवरील पाणी स्पाँज रोलरने काढावे.
 - **मेणाची प्रक्रिया :** फळे पूर्णपणे कोरडी झाल्यानंतर १ ग्रॅम काबैन्डाडिम प्रति लिटर मेणाच्या द्रावणात स्टेफ्रेश हायशाईन वॉर्क्स २.५ टक्क्यांची फळांवर प्रक्रिया करावी. मेणाची प्रक्रिया करण्यापूर्वी वॉक्सिंग यंत्राचे सर्व ब्रश बुरशीनाशक युक्त मेणाच्या द्रावणाने ओले करावेत. या प्रक्रियेवळी यंत्राची गती योग्य ठेवावी. त्यामुळे फळांवरील अनावश्यक ब्रशिंग टाळले जाईल. टनेल ड्रायर यंत्रामध्ये फळांवरील मेण ५०-५५ अंश सेल्सिसअस तापमानावर सुकवावे.
 - **प्रतवारी :** फळांची आकारानुसार यंत्रावर प्रतवारी करावी. साधारणत: संत्राचा व्यास ५.५० ते ८.५० सेंमी असतो. बॉक्समध्ये पैक केलेल्या फळांच्या व्यासात ०.६० ते ०.७५ सेंमी पेक्षा जास्त फरक ठेऊ नये. अन्यथा पेटीमध्ये फळांचे योग्य पैकिंग होत नाही. फळांची प्रतवारी लहान (५.५० ते ६.१० सेंमी), मध्यम (६.११ ते ६.३० सेंमी), मोठी (६.७१ ते ७.३० सेंमी) व खूप मोठी (७.३१ ते ८.०० सेंमी) अशी करावी. वाहतूक व हातालणी दरम्यान पेटीतील फळे हलण्याची शक्यता असते. यासाठी प्रतवारी केलेल्या फळांची हाताने पैकिंग करावी. फळांच्या थरामध्ये कोर्झोटेंड बोर्डला (५ प्लाय) छिद्र करावे.

A close-up photograph of a vibrant orange and yellow bell pepper, showing its textured surface and bright color.

रो पवाटिका किंवा कोणत्याही झाडाची अभिवृद्धी हे शास्त्र आणि
कला यांचा संगम असतो. शेतकरी चांगल्या बियांचा सतत शोध
घेऊन त्याद्वारे पीक घेत असतो. काही पिकांची पेरणी केली जाते, तर काही
पिके हे रोपे तयार करून त्यांची पुनर्लागवड केली जाते. त्यात फळझाडे,
वनशेतीतील काही दीर्घायू झाडे यांच्या निर्मितीचे तंत्र वेगवेगळे असते. या
तंत्राचा काळजीपूर्वक वापर करावा लागतो. कारण बियांपासून अभिवृद्धी
करताना मूळ झाडातील गुणधर्म जसेच्या तसे येतीलच, याची खात्री राहत
नाही. त्यामुळे बियांपासून वाढवलेली झाडे एकसारखी वाढत नाहीत, त्यांच्या
फळांच्या गुणवत्तेतही फरक जाणवतात. हे टाळण्यासाठी कलम करण्याच्या
विविध पद्धती अगदी प्राचीन काळापासून वापरल्या जातात. उदा. चीनमध्ये
लिची झाडावर गुटी कलम, तर भारतात कंदमुळापासून अभिवृद्धीचे तंत्र
प्राचीन काळापासून अवगत आहे.

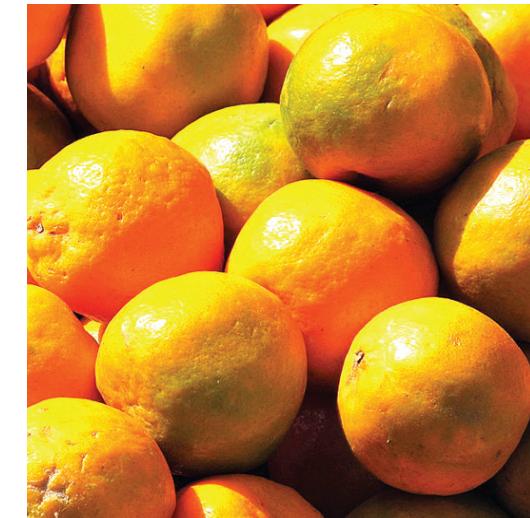
रोपवाटिकेची गरज अन संधी....

- रोपवाटिका व्यवसायात योग्य जातींचे बी आणून, त्याची रोपे तयार केली जातात. त्यांची चांगली किंमतही मिळते. मात्र, यासाठी रोप निर्मातांची विश्वासार्हता महत्त्वाची असते. ही विश्वासार्हता सातत्यपूर्ण गुणवत्ता मिळवणे आणि टिकवण्यातून येत असते. उत्तम दर्जाचे रोपातून चांगले पीक आणि उत्तम उत्पादन मिळते, हे माहीत असल्याने विश्वासार्हता असलेल्या रोपवाटिकेत शेतकरी चार पैसे अधिक देऊनही रोपे खरेदी करत असल्याच अनुभव आहे. अलीकडे फळबागेखालील क्षेत्रात वाढ होत आहे. त्यामुळे नवीन फळझाडांची रोपे बनवणे शक्य आहे. त्याचप्रमाणे फुलझाडांच्या रोपांनाही चांगली मागणी असते. यात घरगुती सुशोभीकरणासाठी आणि व्यावसायिक लागवडीची असे देन प्रकार पडतात. या दोहऱ्यांमध्ये चांगली संधी आहे. उलट भाजीपाल्याच्या रोपांपेक्षा फळांची आणि फलांची कलमी रोपे अधिक किमतीने विकली जातात. त्यातून अधिक फायदा होतो. महाराष्ट्र आणि अन्य राज्यांतही फळबाग लागवडीच्या विविध योजना राबवल्या जाअसतात. अस्य विविध योजनांमध्येही द्यादांचा समावेश असतो

**जनावरांचे
आगीपासून
करा संरक्षण**

आगीची झाल बसलेली जनावरे
पूर्णपणे बरी होण्यासाठी प्रदीर्घ
कालावधीसाठी औषधोपचार कराव
लागतो, जो की पशुपालकाला
आर्थिकदृष्ट्या परवडणारा नसतो.
त्यामुळे आगीपासून जनावरांचे
संरक्षण करण्यासाठी उपाययोजना
काळजीपर्वक अंमलात आणाव्यात

संत्रावर्गीय फळांचा आकर्षक रंग, स्वाद, चव टिकून राहणे महत्त्वाचे असते. यासाठी फळांची काळजीपूर्वक तोडणी आणि हाताळणी फार महत्त्वाची असते. लिंबुवर्गीय फळांना चांगले दर मिळण्यासाठी काढणीपश्चात तंत्रज्ञानाकडे विशेष लक्ष दिले पाहिजे. ग्राहकांपर्यंत फळे पोहोचेपर्यंत २० ते २५ टक्के फळे खराब होतात. अयोग्य हाताळणी, पॅकिंग व वाहतूक, साठवणुकीच्या अपुन्या सुविधा व तोडणीनंतरच्या प्रक्रियेचा अभाव या कारणामुळे फळे खराब होतात. संत्रा फळांची प्रत प्रामुख्याने लागवडीचे नियोजन, बागेच्या मशागतीच्या पद्धती, पीक व्यवस्थापन, काढणी आणि काढणीपश्चात व्यवस्थापनावर अवलंबून असते.

तोडणीवेळी घ्यावयाची काळजी

- पारंपरिक पद्धतीत फळे पीळ देऊन व ओढून तोडली जातात. फळांच्या देठाला इजा आणि छिड्र पडू न देता तोडणी करणे आवश्यक असते. फळे तोडण्यासाठी फळे तोडण्याच्या कात्रीचा वापर करावा. मात्र, देते लहान ठेवून तोडणी करावी लागत असल्यामुळे तोडणीचा वेग कर्म होतो. ज्या फळांची पारंपरिक पद्धतीने तोडणी नसेल त्यांची कात्रीने तोडणी करावी. तोडणीदरम्यान फळांच्या देठाला व गोल तोटीसाठी (कॉलर) इजा झाल्यास, त्याजागी ३ ते ४ दिवसांनंतर काळ्या, गत भुज्या रांगाचा डाग दिसू लगतो. यामुळे फळांचा दर्जा कमी होऊ, बाजारात योग्य किंमत मिळत नाही. फळे विक्रीला पाठवताना चांगर्ली व खराब, खाली पडलेली फळे एकत्र मिसळू नयेत. तोटी असलेली चाली पडलेली फळे काढून टाकावीत.

पॅकिंग हाउसपर्यंत वाहतूक

- तोडणीनंतर बागेतच तणसावर
फळांची प्रतवारी करणे टाळावे.
तोडलेली फळे पिशवीतून
प्लास्टिकच्या क्रेटमध्ये
एकत्र करावीत.
प्लास्टिकचे क्रेट्स
सावलीत ठेवावेत. फळे
परंपरागत पद्धतीप्रमाणे
सुकवण्यास ठेवल्यामुळे
निस्तेज होतात. अशा फळाना
योग्य बाजारभाव मिळत नाही.

वाहतुकीदरम्यान प्लास्टिकच्या
क्रेटखाली तणसाचा थर द्यावा
वाहनाला ताडपत्रीने
झाकावे. वाहनामध्ये
हवा खेळती राहून
तापमान कमी
करण्यास चहुबाजूर्जे
जागा ठेवावी. फळांच
ताजेपणा टिकवण्यासाठी
तोडणीनंतर त्वरित प्रक्रिया व
पैकिंग करणे आवश्यक आहे.

- पॉलीइथिलिन (प्लास्टिक) चे आवरण : फलांचा ताजेपणा टिकवून ठेवण्यासाठी २५ ते ५० मायक्रोमीटर (१०० ते १२० गेज) जाडीच्या प्लास्टिक बँगचे आतील बाजूल आवरण द्यावे. त्यावर फळे व्यवस्थित रचून पॉकिंग करावे. प्लास्टिक बँगच्या १.५ टक्के भागावर हवेसाठी अर्धा सेंमी व्यासाचे लहान छिढ्र ठेवावे. हे छिढ्र मार्च-एप्रिलच्या शुष्क पण उण्णा हवामानात आवश्यक असते.
- शीतगृहात साठवण : नियांतीदरम्यान किंवा शीतगृहात साठवण करण्यासाठी फलांच्या पेट्यांचे फोर्स एअर कुलिंग तंत्रज्ञानाने ६ ते ७ अंश सेल्सिसअस तापमानावर शीतकरण करावे. शीतगृहात ६-७ अंश सेल्सिसअस तापमान व ९०-९५ टक्के आर्द्रता असल्यास फळे ४५ ते ५० दिवसांपर्यंत चांगली ताजी राहतात. तोडणीनंतर ३-४ दिवसांत पॉकिंग, वाहतूक व विपणन करायचे असल्यास, शीतकरणाची आवश्यकता लागत नाही. शीतगृहातून संत्री काढल्यावर फळ सडण्याने होणारे नुकसान टाळण्यासाठी हाताळणी व विपणन करावे.

रोपवाटिका व्यवसाय!

कोणत्याही पिकाचे किमान दीड ते दोन महिने आधी नियोजित केले असल्यास स्वतःच स्वतःची रोपे तयार करता येतात मात्र, अनेक शेतकरी असे नियोजन करत नसल्यामुळे बाहेरून रोपे खरेदी करावी लागतात. ही बाजारपेठ गृही धरून काही शेतकऱ्यांना रोपवाटिका व्यवसाय करणे शक्त आहे. त्यातन चांगले अर्थार्जिन होऊ शकते.

- गोठच्याची जागा शक्यतो विद्युतवाहक खांब किंवा तारा यांच्यापासून सुरक्षित अंतरावर असावी.
- गोठच्याचे बांधकाम शक्यतो लाकड, बांबू व शेतातील काड, पालापाचोळा किंवा उसाची पाचट यापासून केलेले नसावे.
- सिमेंट किंवा लोखंडी खांब व पत्र्याचा वाफर करून केलेला गोठा आगीमुळे होणारे अपघात टाळण्यासाठी उपयुक्त असतो.
- चरायला जाणारी जनावरे गोठच्यात बांधताना वापरून बांधावीत.

रोपवाटिकेचे

५४८

- रोपवाटिकेमध्ये काळजी घेत बसण्याएवजी दर्जेदार रोपे उपलब्ध होऊ शकतात.
 - कलमे किंवा रोपे न करता त्वारित फळबाग लावता येते.
 - रोप-कलमे निर्मितीचा वेळ, पैसा व श्रम वाचतात.
 - रोपांन्या गुणवत्तेची खात्री घेता येते.
 - दुमीळ कलमे सहजासहजी

॥ शॉर्ट न्यूज ॥

डे गाईट क्रिकेट स्पर्धा
बोवाशात प्रारंभ

■ बोवाशा : येथील जान फाउंडेशन व पसायदान स्पोर्ट्स क्लब आयोजित डे नाईट क्रिकेट स्पर्धेचे उद्घाटन उत्तोक विजय गडाख यांच्या हस्ते करण्यात आले. नेवासा तालुकातील खेळांड्साठी एका नवीन स्पर्धे ची संवर्तनपना जान फाउंडेशन व पसायदान स्पोर्ट्स क्लबने राबविली असून ही स्पर्धा तालुकातील खेळांड्साठी पर्वणी उर्फारा आहे. तसेच या स्पर्धेतून नवीन खेळांड्साठी तयार व्हावे, या हेतृते ही स्पर्धा आयोजित करण्यात आली, असे प्रतिपादन यावेळी विजय गडाख यांनी केले. दिप्प्रज्ञन विजय गडाख, नव्हुकमार पाटील यांच्या हस्ते करण्यात आले.

२२ कोटी निधी आणला ही पवार यांती थाप

■ जगामोडे : नगर-करमाळा रस्त्यावरील गावांना बायपास झालेला आहे. अशा गावांना माझ्या प्रयत्नातून अंदाजे २२ कोटी निधी आणला, अशी लोणकाठी थाप संध्या आ. रोहित पवार मतदारसंघात देत फिरत आहेत. खरचं यांनी काम मार्गी लावले असते तर हरकत नव्हुने परंतु दुरावये ही का मास्ती संबंध नसताना श्रेवावासाठी कर्जंत-जामखेडे लोकप्रतिनिधी थांदात खोटे बोलत आहेत. जनतेला वस्तुस्थितीचा विपर्यास करून संगत असल्यान्ही टीका माजी जिल्हा परिषद सदस्य अशेक खेडकर यांनी केली.

विवेक कोलंहेंही यंगणा लागली कामाला

■ कोपरागव : नाशिक विभाग शिक्षक मतदार संघाची निवडणुक २६ जून रोजी होत असल्याने इच्छुकांनी जोरदार मोर्चांधारी करण्यास सुरुवात केली आहे. कोपरागव येथील संजिकीनी एज्युकेशन संस्थेचे द्रृस्टी विवेक विपीनराव कोलंहेंही यांनी या निवडणुकीत उडी घेतली असल्याने या विभागातील पाचींही जिल्हात यांच्या यंगणा कामाला लागली आहे, शिक्षक मतदार संघाचे आमदार किशोर दराडे, टिंडीएफचे उमेदवार प्रा. भास्यासाहेब कर्चे, अनशिकी अंड. संदीप गुलजे, धूळे येथेली निशांत रंधे, नगरचे आप्यासाहेब शिंदे, दत्तायय पानसरे आवी उमेदवार आमने-सामने वेणार आहे.

अपघातात वडिलांचा मृत्यू, मुलगा जरखमी

■ पाथडी : तालुकातील आगस्त्यांड फाटा येथील राष्ट्रीय महामार्गवर अपघात होऊन दुचाकीवरील वडिलांचा जागीच मृत्यू झाला, तर मुलगा गंभीर जरखमी झाला आहे. कार-दुचाकीमध्ये हा अपघात झाला. रोहिदास माधव वनवे (वय ५२), असे मृत्यू झालेल्या वडिलांचे नाव आहे. मुलगा अविनाश रोहिदास वनवे (वय २४, रा. खुडकवडी, ता. आर्टी, जि. बीड) हा गंभीर जरखमी झाल्याने त्याला खासगी हॉस्पिटलमध्ये उपचारासाठी हलवण्यात आले आहे.

पैशाच्या देवाण घेवाणीकृत महिलेला मारहाण

■ गाहुरी : कांता संजय माळी, रा. भिलाईटी, राहुरी, यांनी राजु शिंदे याचार्याडुन ५ हजार रुपये ऊसणे घेतले होते. त्या मोबालून्यात त्याला आठवड्याला ३ हजार रुपये देत असे. रात्री ८ वाजता कांता माळी या राजु शिंदे याला पैसे देण्याकरीता त्याचे घरी गेल्या, तेथे पैशाच्या देवाणघेवाणी वरून वाव झाला. आरोपींनी कांता माळी यांना शिवांगाळ करून कुचाडीचा दांडा व लाता बूकम्यांनी मारहाण केली. आरोपी राजु रुपचंद शिंदे, विजु स्पर्धं शिंदे, विशाल राजु शिंदे, सुनिता राजु शिंदे, सर्व रा. मुलनमाथा, राहुरी. यांच्यावर गुन्हा दाखल केला.

सुजय विख्येचे मताधिक्य घटणार!

■ एक लाखांच्या फरकाने विजयी होणार ■ आ.राम शिंदे यांचा विश्वास ■ सर्वे जाहीर करणे चुकीचे

■ नामखेडे : प्रतिनिधी

लोकसभा

निवडणुकीवाबत अनेक अफवा पसरत आहेत. आचारसंहिता काळात सर्वेचे अहवाल जाहीर करू नये, असा नियम असतानाही तथाकथित सर्वे जाहीर होत आहेत. मात्र, चार जूनाला या सर्वांना उत्तरमिळेल. नगर दरिघेतून विचमान खासदार डॉ. सुजय विख्येचे निश्चित विजय होतील. मात्र, मार्गाच्या निवडणुकीत मिळालेले मताधिक्य यावेळी घटणार आहे.

दुर्लक्षित-उपेक्षितसमाज घटकाला मार्गील १० वर्षांतमिळालेला न्याय व झालेले सहकारी, याची जाणीव मतदारांनी प्रत्यक्ष कृतीत उत्तरव्याप्त ठरवले असल्याचे सभा व प्रचारातून मला जाणवते. त्यामुळे नगर दक्षिणेतून विद्यमान खासदार विख्येचे निश्चित विजयी होतील.

मागच्या निवडणुकीत खासदार विख्येचे यांना सुमारे पावणे तीन लाखांचे मताधिक्य होते. मात्र, यावेळी ते एक लाखांच्या मताधिक्याने विजयी होतील. कारण २०१४पूर्वीच्या काँग्रेस सरकारच्या काळात काय झाले होते, हे नव्या पिढीला माहीत नाही. त्यामुळे मागच्या १० वर्षांत मोदी सरकारच्या काळाचा ते विचार करतात. त्यामुळे काही अंशींअंदीन्कन्बन्सीचा फटकाम ताधिक्यावर होईल, पण निकालात फरक पडणार नसल्याचा दावा आमदार शिंदे यांनी केला.

प्रा. आ. शिंदे म्हणाले, की निवडणुकीकाळात वनंतर अनेक अफवा पसरवल्या गेल्या. अनेक तथाकथित सर्वेंअर निर्माण झाले. आचारसंहितेच्या काळात सर्वेचे अहवाल जाहीर करायचे नसतात, तरीही ते जाहीर होत होते. मात्र, पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांची नगरला झालेली सभा, त्या सभेत मिळालेला प्रचंड प्रतिसाद, शिवाय सर्वसामान्यशीतकरी व

दरम्यान, येत्या ४ जून रोजी लोकसभा

निवडणुकीचा निकाल जाहीर होणार

असून, निकालाबाबत अनेकांच्या पैजा लागल्याचे दिसत आहे. शिक्षक मतदारसंघात महायुतीचा उमेदवार असणार विधान परिषदेच्या नाशिकविभाग शिक्षक मतदारसंघाच्या निवडणुकीत नगरजिल्ह्यात महायुतीतून विकेक कोलंहे व राजेंद्र विख्येचे असे दोये इच्छुक आहेत. महायुतीचे वरिष्ठ नेते उमेदवारीबाबत निर्णय घेतील. मात्र, या मतदारसंघात महायुतीचा उमेदवार असेल, असेही आमदार शिंदे यांनी स्पष्ट केले.

(पान ३ वरून)

विजयाचा उन्माद नको आणि पराभवाने खचू नका !

जागा निवडून आल्या होत्या. त्यामुळे त्यापेक्षा जास्त गांग आपल्याला लोकसभा निवडणुकीमध्ये आणग ५७ जागा नाहीत, असे देवील अजित पवार यांनी स्पष्ट केले. मार्गील विधानसभा निवडणुकीप्रमाणे विधानसभेत होणार नाही, असा विश्वास अजित पवार यांनी घेत केला. आपला योजनाही कार्यकारी आणि पदविधिकारी नाराज होणार नाही. अशा सन्मानजनक जागा आपल्याला नक्की मिळालील, असे देवील अजित पवार यांनी म्हटले आहे. राज्यसभेवर पाठवण्यासाठी पुढच्या खासदार साताच्याचा असेल लोसकमा निवडणुकीतूली जागा वापतात साताचा लोसकमा मतदार संघ देण्याच्या बदल्यात आल्याला एक राज्यसभेची जागा मिळाली आहे. मात्र, त्यासाठी साताचा जिल्हातूनच राज्यसभेची जागा आणग वेणार आहेत. त्या जागेवर साताचा जिल्हातीलच नेत्याला राज्यसभेवर पाठवण्यात येईल, त्यामुळे इतर कोणत्याही जिल्हाने त्या जागेवर दावा करू नये, असे देवील अजित पवार यांनी स्पष्ट केले. आहे.

राज्यसभेची काँग्रेस पक्षाला पुढ्या एकदा राज्याची पक्ष म्हणून मान्यता मिळवण्याचा प्रयत्न राज्यसभेची काँग्रेस पक्षाला पुढ्या एकदा राज्याची पक्ष म्हणून मान्यता मिळवण्याचा आपला प्रयत्न असल्याचे अजित पवार यांनी सांगितले. १० जूनला आणग २६ वा वर्षापेक्षा साजारा करत आहेत. या निमित्ते राज्यसभेची काँग्रेस पक्षाला अनेकांनी प्रवेश केला आहे. त्या सर्वांचा फायदा आपल्याला होईल, असे देवील अजित पवार यांनी म्हटले आहे. १० जूनाला वर्धापेक्षा दिन सर्वांनी चांगल्या पद्धतीने साजारा करा, अशा सूचना देवील अजित पवार यांनी पुढे होऊ शकतो, असे देवील अजित पवार यांनी सांगितले आहे.

राज्यसभेची काँग्रेस पक्षाला पुढ्या एकदा राज्याची पक्ष म्हणून मान्यता मिळवण्याचा प्रयत्न राज्यसभेची काँग्रेस पक्षाला पुढ्या एकदा राज्याची पक्ष म्हणून मान्यता मिळवण्याचा आपला प्रयत्न असल्याचे अजित पवार यांनी सांगितले. १० जूनला आणग २६ वा वर्षापेक्षा साजारा करत आहेत. या निमित्ते राज्यसभेची काँग्रेस पक्षाला अनेकांनी प्रवेश केला आहे. त्या सर्वांचा फायदा आपल्याला होईल, असे देवील अजित पवार यांनी म्हटले आहे. १० जूनाला वर्धापेक्षा दिन सर्वांनी चांगल्या पद्धतीने साजारा करा, अशा सूचना देवील अजित पवार यांनी पुढे होऊ शकतो, असे देवील अजित पवार यांनी सांगितले आहे.

प्रत्येक बुधवारी भाळवणी येथे वेळ १० ते दुपारी २

डॉ. सुलभा पवार

एम.बी.बी.एस. (बी.जे. पुणे), डि.जी.ओ. (मुंबई)

स्त्री आरोग्य तज्ज्ञ

● प्रसूती विभाग

- प्रसूती पूर्व तपासणी
- संपूर्ण प्रसूती उपचार
- अति जोखमेचे बाळतपण (High Risk Pregnancy)

● गर्भपिशवीचे आजार

- अंगावरून पादरे क

ढोकेश्वर विद्यालयाचा दहावीचा निकाल १८.६४ टक्के

■ अपूर्वा झावरे विद्यालयात प्रथम ■ ढोकेश्वर विद्यालयाची उत्कृष्ट निकालाची परंपरा कायम

► टाकळी ढोकेश्वर : प्रतिनिधि

विद्यालयाने वर्षभरे केलेले उत्कृष्ट नियोजन, शिक्षकांनी केलेले मार्गदर्शन आणि विद्यार्थी मित्रांनी केलेले कास्ट याशिवाय विद्यार्थ्यांचा जीवनात सकारात्मक परिवर्तन होणे शक्य नाही असे प्रतिपादन अहमदनगर जिल्हा मराठा विद्या प्रसारक समाज संस्थेचे ज्येष्ठ विश्वस्त सिताराम खिलारी यांनी केले.

अहमदनगर जिल्हा मराठा विद्या प्रसारक समाज संचितात पारनेरे तालुक्यातील श्री ढोकेश्वर माध्य. व उच्च माध्य. विद्यालयाचा इयता दहावी निकाल १८.६४ % लागला आहे. इयता दहावीला एकूण १४७ विद्यार्थी प्रविष्ट झाले होते त्यांपैकी १४६ विद्यार्थी उत्तीर्ण झाले

आहेत. उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थीपैकी १३ विद्यार्थ्यांनी १० टक्के पेक्षा जास्त गुण मिळवले आहेत, विशेष योग्यता श्रेणी मध्ये ६६ विद्यार्थी, प्रथम श्रेणी मध्ये ५३ विद्यार्थी, तृतीय श्रेणी मध्ये १८ विद्यार्थी उत्तीर्ण झाले आहेत, यापैकी ९० % पेक्षा जास्त गुण मिळवणाऱ्या सर्व विद्यार्थ्यांचा विद्यालयाच्या वर्तने सल्लाकार आयोजित करण्यात आला होता त्या प्रसंगी संस्थेचे ज्येष्ठ विश्वस्त सिताराम खिलारी पाटील बोलत होते.

यावेळी पत्रकार शरद झावरे, संतोष कोरडे, शंकर शेळके, डॉ. असुण झावरे, बालासाहेब ठाणगे, बापूसाहेब रांधवन, संतोष मंचे, अनिल ठाणगे, मल्हारी वाघसकर, अनिता म्हस्के, सोमनाथ होराणे, केले.

विद्यालयाच्या या यांगडावल संस्थेचे अध्यक्ष रामचंद्र दरे साहेब, सचिव अँड. विश्वसराव आरेरे पाटील, उपायक्ष डॉ. विकेक भाकर, सहसंचिव जयंतराव वाघ, खुणिवार अँड. विपलकर्मी म्हस्के. संस्थेचे माजी अध्यक्ष नंदकुरार झावरे पाटील, ज्येष्ठ विश्वस्त सिताराम खिलारी, गवर्निंग कौन्सीलचे नंगर-पुण्याला जायाची कण्यासाठी नंगर-पुण्याला जायाची अर्थिक कवत नसल्याने विद्यार्थी बुद्धीमत्ता असूनही या अभ्याक्रमांना प्रवेश घेऊ शकत नाहीत.

ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांची ही अडचन लक्षात घेऊन किसान इंटरनेशनल

अनुज्ञा कांबळे उपस्थित होते.

विद्यालयात प्रथम आलेले पाच विद्यार्थी कु. झावरे अपूर्वा शरद १४.८%, चि. झावरे आदेश अरुण १३.४%, कु. रोकेडे श्रद्धा अशेक ९३ %, कु. ठाणगे वेळिका अनिल १२.८%, चि. सुतार जॉरव ज्ञानेश्वर १२.४%

या सर्व यशस्वी विद्यार्थ्यांना प्राचार्य सुनिल वाघवळ, पर्वेशक शिवाजी सांवंत, बालासाहेब निवंडणे, राहुल झावरे, अमोल ठाणगे, बाबासाहेब जाधव, रसीद मरे, सोनल रोहिकले, वर्षा भोडवे इत्यादी शिक्षकांनी वर्षभर मार्गदर्शन केले.

विद्यालयाच्या या यांगडावल संस्थेचे अध्यक्ष रामचंद्र दरे साहेब, सचिव अँड. विश्वसराव आरेरे पाटील, उपायक्ष डॉ. विकेक भाकर, सहसंचिव जयंतराव वाघ, खुणिवार अँड. विपलकर्मी म्हस्के.

संस्थेचे माजी अध्यक्ष नंदकुरार झावरे पाटील, ज्येष्ठ विश्वस्त सिताराम खिलारी, गवर्निंग कौन्सीलचे सदस्य डॉ. भाऊसाहेब खिलारी, प्राचार्य सुनिल वाघवळ, पर्वेशक शिवाजी सांवंत, सर्व शिक्षक, ग्रामस्थ, पालक यांनी या विद्यार्थ्यांचे आणि त्यांना मार्गदर्शन करण्याचा शिक्षकांचे अभिनंदन केले.

दुष्काळी असलेल्या पारनेरे तालुक्यातील बहुंांश कूटुंबांचा चरितार्थ कोरडावळ शोतीवरच आहे. बुद्धीमत्तांची खाण म्हणून ऑल्यव असलेल्या पारनेरे तालुक्याच्या ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांना इयता बारावीनंतर वैद्यकीय, इंजिनिअरिंग आदी शाखांमध्ये प्रवेश घेण्याची

इच्छा असते. मात्र या अभ्याक्रमांसाठी घेण्यात येणा-या प्रवेश परीक्षेची तयारी करण्यासाठी ग्रामस्थ यांनी या अभ्याक्रमांसाठी प्रवेश घेऊ शकत नाहीत.

ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांची ही अडचन लक्षात घेऊन किसान इंटरनेशनल

स्कूलमध्ये यंदापासून इयता १५ % वापसून तीनही प्रवेश परीक्षेची तयारी करून घेण्यात येणार आहे.

सीईटी प्रवेश परीक्षेची तयारी करण्याची इच्छा असलेल्या प्रवेशकडून १५ हजार

रुपये प्रवेश की घेण्यात येणार असून त्यात १५ वीच्या अभ्याक्रमाच्या फीचाची समावेश असेल. तर जेईई, नीटच प्रवेश परीक्षेची तयारी करण्याच्याकडून २१ हजार रुपये की घेण्यात येणार आहे. त्याचे फीमध्ये १५ वीच्या अभ्याक्रमाच्या फीचा समावेश असेल.

किसान इंटरनेशनल स्कूलमध्ये अनुभवी प्राध्यापक वर्ग असून विद्यार्थ्यांकडून जास्तीनंतर जास्त सराव परीक्षा घेण्याचे नियोजन करण्यात आले आहे. इयता १५ वीच्या अभ्याक्रमांसाठी शासकीय कॉलेजमध्ये निवड झाली आहे.

चंद्रकांत चेडे

अध्यक्ष, किसान बहुउद्देशीय संस्था, पारनेरे

स्कूलमध्ये यंदापासून इयता १५ % वापसून तीनही प्रवेश परीक्षेची तयारी करून घेण्यात येणार आहे.

सीईटी प्रवेश परीक्षेची तयारी करण्याची इच्छा असलेल्या प्रवेशकडून १५ हजार

रुपये प्रवेश की घेण्यात येणार असून त्यात १५ वीच्या अभ्याक्रमाच्या फीचाची समावेश असेल. तर जेईई, नीटच प्रवेश परीक्षेची तयारी करण्याच्याकडून २१ हजार रुपये की घेण्यात येणार आहे. त्याचे फीमध्ये १५ वीच्या अभ्याक्रमाच्या फीचा समावेश असेल.

किसान इंटरनेशनल स्कूलमध्ये अनुभवी प्राध्यापक वर्ग असून विद्यार्थ्यांकडून जास्तीनंतर जास्त सराव परीक्षा घेण्याचे नियोजन करण्यात आले आहे. इयता १५ वीच्या अभ्याक्रमांसाठी शासकीय कॉलेजमध्ये निवड झाली आहे.

चंद्रकांत चेडे

अध्यक्ष, किसान बहुउद्देशीय संस्था, पारनेरे

स्कूलमध्ये यंदापासून इयता १५ % वापसून तीनही प्रवेश परीक्षेची तयारी करून घेण्यात येणार आहे.

सीईटी प्रवेश परीक्षेची तयारी करण्याची इच्छा असलेल्या प्रवेशकडून १५ हजार

रुपये प्रवेश की घेण्यात येणार असून त्यात १५ वीच्या अभ्याक्रमाच्या फीचाची समावेश असेल. तर जेईई, नीटच प्रवेश परीक्षेची तयारी करण्याच्याकडून २१ हजार रुपये की घेण्यात येणार आहे. त्याचे फीमध्ये १५ वीच्या अभ्याक्रमाच्या फीचा समावेश असेल.

किसान इंटरनेशनल स्कूलमध्ये अनुभवी प्राध्यापक वर्ग असून विद्यार्थ्यांकडून जास्तीनंतर जास्त सराव परीक्षा घेण्याचे नियोजन करण्यात आले आहे. इयता १५ वीच्या अभ्याक्रमांसाठी शासकीय कॉलेजमध्ये निवड झाली आहे.

चंद्रकांत चेडे

अध्यक्ष, किसान बहुउद्देशीय संस्था, पारनेरे

स्कूलमध्ये यंदापासून इयता १५ % वापसून तीनही प्रवेश परीक्षेची तयारी करून घेण्यात येणार आहे.

सीईटी प्रवेश परीक्षेची तयारी करण्याची इच्छा असलेल्या प्रवेशकडून १५ हजार

रुपये प्रवेश की घेण्यात येणार असून त्यात १५ वीच्या अभ्याक्रमाच्या फीचाची समावेश असेल. तर जेईई, नीटच प्रवेश परीक्षेची तयारी करण्याच्याकडून २१ हजार रुपये की घेण्यात येणार आहे. त्याचे फीमध्ये १५ वीच्या अभ्याक्रमाच्या फीचा समावेश असेल.

किसान इंटरनेशनल स्कूलमध्ये अनुभवी प्राध्यापक वर्ग असून विद्यार्थ्यांकडून जास्तीनंतर जास्त सराव परीक्षा घेण्याचे नियोजन करण्यात आले आहे. इयता १५ वीच्या अभ्याक्रमांसाठी शासकीय कॉलेजमध्ये निवड झाली आहे.

चंद्रकांत चेडे

अध्यक्ष, किसान बहुउद्देशीय संस्था, पारनेरे

स्कूलमध्ये यंदापासून इयता १५ % वापसून तीनही प्रवेश परीक्षेची तयारी करून घेण्यात येणार आहे.

सीईटी प्रवेश परीक्षेची तयारी करण्याची इच्छा असलेल्या प्रवेशकडून १५ हजार

रुपये प्रवेश की घेण्यात येणार असून त्यात १५ वीच्या अभ्याक्रमाच्या फीचाची समावेश असेल. तर जेईई, नीटच प्रवेश परीक्षेची तयारी करण्याच्याकडून २१ हजार रुपये की घेण्यात येणार आहे. त्याचे फीमध्ये १५ वीच्या अभ्याक्रमाच्या फीचा समावेश असेल.

किसान इंटरनेशनल स्कूलमध्ये अनुभवी प्राध्यापक वर्ग असून विद्यार्थ्यांकडून जास्तीनंतर जास्त सराव परीक्षा घेण्याचे नियोजन करण्य